

اصول و مبانی مدیریت موجودی

(نگرشی علمی - پژوهشی)

دکتر شهرام گیلانی نیا

استاد یار

گیلانی نیا ، شهرام ، ۱۳۴۵-

اصول و مبانی مدیریت موجودی (نگرشی علمی- پژوهشی) // شهرام گیلانی نیا - رشت : کتیبه گیل ، ۱۳۸۳ .
~ ۲۱۹ ص. : جنول ، نمودار

SBN 964-8372-19-5

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا
کتابنامه : ص ، ۲۱۱-۲۱۹ ؛ همچنین به صورت زیر نویس
۱. کنترل موجودی ، الف. عنوان .
۶۵۸/۷۸۷ TS ۱۶۰/گ ۹ الف

۸۳-۴۱۷۲۴ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات کتیبه گیل رشت- منظره- روبروی هتل گلدوس- ابتدای خیابان بهرام تلفن: ۰۱۳۱-۳۲۳۳۸۸۹

عنوان : اصول و مبانی مدیریت موجودی

تألیف : دکتر شهرام گیلانی نیا

ناشر : انتشارات کتیبه گیل

طرح روی جلد : زهرا اشترکاء

تیراژ : ۳۰۰۰

نوبت چاپ اول : ۱۳۸۴

قیمت : ۲۵۰۰ تومان

صحافی: کتیبه گیل

شابک : ISBN 964-8372-19-5

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ می باشد .

حضرت علی (ع):

هر کس کلمه ای به من بیاموزد یک عمر مرا بنده خود ساخته است

تقدیم به پدر و مادر

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه کتاب

فصل اول: دور نمایی از سیستم های مدیریت تولید

دورنمایی از سیستم های مدیریت تولید	۲
سلسله مراتب سیستم های مدیریت تولید	۵
اهداف مدیریت تولید و عملیات	۶
تعاریف مدیریت عملیات	۶
دسته بندی های تولید	۷
دیدگاههای دسته بندی فرآیند تولید	۸
دیدگاههای جاری در برنامه ریزی	۱۲
تعامل نگرش های دسته بندی تولید و رویکرد های برنامه ریزی	۱۷

فصل دوم: محیط برنامه ریزی

بررسی ها و طبقه بندی های مربوط به محیط برنامه ریزی	۲۲
تعاریف مربوط به محیط برنامه ریزی	۲۲
محیط برنامه ریزی سازمان در مقابل محیط برنامه ریزی تولید	۳۲
محیط برنامه ریزی تولید	۳۲

فصل سوم: مدیریت مواد

مدیریت مواد و کنترل موجودی، روشهای برنامه ریزی مواد و قطعات	۳۷
مدیریت مواد و تعاریف مربوط به آن	۳۷
طبقه بندی موجودی ها و ویژگی های مورد توجه آنها	۴۰
اهمیت موجودی و راه کارهای مربوط به حل معضلات موجودی در جهان امروز	۴۰

۴۹.....	روشهای دستیابی به بهره‌وری سازمان از طریق کنترل موجودی
۵۰.....	تجزیه و تحلیل روشهای برنامه ریزی مواد، قطعات و طبقه‌بندی آنها
۵۱.....	دیدگاههای موجودی

فصل چهارم: روشهای برنامه ریزی مواد و تحلیل آنها

۵۴.....	روشهای برنامه ریزی و کنترل موجودی با دیدگاهی تحلیلی
۵۸.....	برنامه ریزی احتیاجات مواد
۶۲.....	برنامه ریزی منابع ساخت
۶۷.....	مفهوم اساسی روش MRPIII
۶۹.....	روشهای برنامه ریزی منابع مؤسسه ERP
۷۱.....	طبقه‌بندی روشهای برنامه ریزی مواد و قطعات

فصل پنجم: تعهد مدیریت مواد و کنترل فعالیت‌های تولید

۷۴.....	تعهد مدیریت و تعریف آن
۷۴.....	مفهوم تعهد مدیریت و شیوه اندازه‌گیری آن
۷۵.....	کنترل فعالیت‌های تولید
۷۷.....	اهداف کنترل فعالیت‌های تولید
۷۹.....	عملکرد و شیوه‌های اندازه‌گیری آن
۸۰.....	شاخص‌های سنجش عملکرد
۸۱.....	روش سنجش عملکرد و تشریح آن
۸۵.....	معیارها و شاخص‌های اندازه‌گیری عملکرد که در بخش پژوهش کتاب به کار گرفته شده‌اند

فصل ششم: بررسی تحقیقات مربوط به مدیریت مواد و ارتباط آن با محیط برنامه ریزی

۸۸.....	بررسی تحقیقات مربوط به مدیریت مواد و ارتباط آن با محیط برنامه ریزی
---------	--

فصل هفتم: ارائه یک طرح تحقیق نظری-کاربردی

۱۰۰.....	سرآغاز
۱۰۲.....	مسئله تحقیق و چگونگی بیان آن
۱۰۶.....	اهمیت و ضرورت تحقیق
۱۰۸.....	اهداف تحقیق
۱۰۹.....	جنبه جدید بودن و نوآوری طرح تحقیق
۱۱۴.....	فرضیه اصلی در قالب مدل تحقیق
۱۱۴.....	متغیرهای تحقیق و تعاریف عملیاتی مربوط
۱۱۷.....	قلمروهای تحقیق

فصل هشتم: تشریح مدل تحقیق

۱۲۰.....	مقدمه
۱۲۱.....	پیشینه بررسی و استفاده از مدل های علی
۱۲۱.....	تعریف علیّت، رابطه علی و مفاهیم مربوط به آن
۱۲۷.....	شکلهای مختلف رابطه علت و معلولی
۱۳۲.....	ویژگی های روابط علی و نتیجه گیری علی
۱۳۵.....	تبدیل چهارچوب مفهومی تحقیق به معادلات کاربردی

فصل نهم: روش اجرای تحقیق

۱۴۲.....	مقدمه
۱۴۲.....	نوع تحقیق
۱۴۵.....	روش گردآوری اطلاعات
۱۴۵.....	ابزار گردآوری اطلاعات

۱۴۷.....	نمونه پرسشنامه تحقیق و تشریح آن
۱۵۲.....	روایی و پایایی پرسشنامه
۱۵۲.....	روایی یا ارزش علمی ابزار سنجش
۱۵۳.....	پایایی یا قابلیت اطمینان

فصل دهم: تجزیه و تحلیل یافته های و داده های تحقیق

۱۵۹.....	مقدمه
۱۵۹.....	شیوه استخراج داده های تحقیق
۱۶۰.....	تجزیه و تحلیل آماری داده های تحقیق
۱۶۱.....	آزمون های مدل تحقیق و تفسیر نتایج

فصل یازدهم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۸۴.....	مقدمه
۱۸۴.....	نتیجه گیری
۱۸۸.....	محدودیت های تحقیق
۱۹۰.....	پیشنهادهای بر مبنای نتایج تحقیق
۱۹۲.....	پیشنهادهای کاربردی برای تحقیقات آتی
۱۹۵.....	ضمیمه جداول داده های اولیه
۲۰۶.....	واژه نامه
۲۱۲.....	منابع فارسی
۲۱۵.....	منابع انگلیسی

مقدمه کتاب

جهان امروز را می توان جهان پر تلاطم تغییر نام نهاد. سازمان های گوناگون بخصوص سازمان های تولیدی برای تأمین هدف های خود یعنی بقاء، توسعه و رقابت، نیاز شدیدی به استفاده از روش های علمی داشته و در صورت عدم شناخت، کاربری و انجام تحقیقات پویا از صحنه وجود محو خواهند شد، از نظر محقق می توان، سیستم را کل نگری، مدیریت را هنر و تولید را بعنوان سلاح رقابتی تلقی نمود، اما علیرغم اهمیت رو به تزاید این مهم، تصمیم سازان و تصمیم گیران حوزه مدیریت و عملیات در صنایع توجه کمی نسبت به توسعه دانش تولید و کاربرد آن در سیستم های مورد تصدی خود مبذول می دارند و از این روست که توان رقابتی خود را از دست داده و به سازمان های منفعل تبدیل گردیده اند، امروزه جهت اداره کارخانه و برنامه ریزی تولید سیستم های متنوع تولیدی معرفی و به کار گرفته شده اند و در چهار چوب هر یک از این سیستم ها، روش هایی جهت برنامه ریزی در سطوح مختلف و موضوعات متفاوت مورد استفاده قرار می گیرد، در این بین یکی از روش های برنامه ریزی که تأثیر به سزایی در موفقیت سازمان ایفاء می کند روش برنامه ریزی مواد و قطعات می باشد، از جاییکه موجودی های سازمان حجم وسیعی از ارزش دارایی های آن را به خود اختصاص می دهد و در صورتی که روش انتخاب شده جهت برنامه ریزی و کنترل موجودی نامناسب باشد، سازمان به دلیل کمبود و یا مازاد موجودی توان رقابتی و سودآوری خود را از دست خواهد داد، از این رو مدیریت می بایست به ابزارهایی مجهز باشد تا ضمن شناخت محیط برنامه ریزی تولید و تفکیک و تشخیص ویژگی های آن روش هایی را برای برنامه ریزی احتیاجات مواد و قطعات انتخاب نماید که استفاده از آنها از هر گونه موجودی اضافی و یا کمبود جلوگیری بعمل آورد. واقعیت این است که انتخاب روش مناسب جهت برنامه ریزی به ابزاری نیاز دارد که بتواند بصورت پویا انطباق مورد نیاز را بوجود آورده و مدیران تولید و عملیات را یاری نماید تا

مدیریت موجودی سازمان را بهبود بخشند. لذا بهبود عملکرد سیستم توان سازمان را برای تحقق اهداف استراتژیک آن افزایش خواهد داد. از این رو نویسنده بر آن است تا با افزایش شناخت نسبت به روش های برنامه ریزی مواد و قطعات و نچگونگی تعامل آن با محیط های مختلف برنامه ریزی گستره تواناییهای مدیریت تولید و عملیات را توسعه بخشد. ضمناً ارائه یک پژوهش کاربردی در بخش عمده ای از کتاب کمک های شایان توجه ای را برای دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی با گرایش مدیریت صنعتی و مهندسی صنایع به ارمغان خواهد آورد به شکلی که روند تحلیل مسائل تخصصی مربوط به مدیریت موجودی را بصورتی کاربردی برای دست اندرکاران برنامه ریزی و کنترل موجودی سازمان ها نمایان می سازد.

نویسنده امیدوار است که بررسی علمی اصول مدیریت موجودی ابعاد گوناگون و روش های مختلف آن را تشریح نموده و جنبه کاربردی آنها را نیز مشخص کند. در انتها لازم می داند از زحمات جناب آقای علیرضا عامریان که در راستای تدوین و چاپ این اثر زحمات فراوانی را متحمل گردیده اند سپاسگزاری بعمل آید.

با سپاس

شهرام گیلانی نیا

تأیستان ۱۳۸۳